

Nr 277.

Av herr **Bogren**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 99 angående ändring av §§ 9 och 12 i avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens järnvägar den 15 november 1907.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 99 angående ändring av §§ 9 och 12 i avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens järnvägar föreslås bland annat, att de av den lägre tjänstemannagruppen, vilka icke kunna erhålla bostad i statens järnvägars boställshus, skola erhålla ersättning för bostad och vedbrand, beräknad efter ett rum och kök, dock att denna ersättning icke skall utgå med högre belopp än 400 kronor för dem, som äro stationerade å ort, där ersättningen utgår med 40 procent av lönen och 350 kronor å övriga stationer.

För min del anser jag, att hela denna tjänstemannagrupp, i den mån den är hänvisad att själv anskaffa sig bostad och vedbrand, hade bort erhålla dylik ersättning, beräknad efter två rum och kök. Särskilt anmärkningsvärt finner jag det dock vara, att icke lokomotiveldarna kunnat föreslås att utfå den ifrågavarande ersättningen, beräknad efter två rum och kök. Dessa tjänstemän hava nämligen, enligt vad jag har mig bekant, att utföra ett mycket drygt och särskilt i fysiskt hänseende ansträngande arbete, och detta, vare sig de äro hänvisade att tjänstgöra i växling eller i linjetjänst. Ofta inträffar det, att deras arbetstid, på grund av arten av det arbete, de skola utföra, måste utsträckas till 10 å 12 timmars sammanhängande tjänstgöring och därutöver, och detta utan att de under denna tid äro i tillfälle att erhålla den vila, ett dylikt ansträngande arbete kräver, därest de skola kunna tänkas alltid vara i besittning av den kroppsliga och andliga vigör, som är förutsättningen för, att de skola kunna tillfredsställande utföra det arbete, man kräver av dem. I andra fall måste arbetstiden förläggas till olika tider på dygnet, och det inträffar icke sällan, att, i synnerhet på de större stationerna, där mycket växlingsarbete förekommer, eldaren måste utföra

huvudparten av sitt arbete under natten. I sådana fall är han hänvisad till att skaffa sig behöflig vila på dagen, och det torde i sådana fall vara lätt att inse, att det icke kan vara så synnerligen lätt för honom att få den vila, han är i behov av, därest han med sin familj måste bo i en lägenhet, bestående av ett rum och kök.

Enligt de upplysningar jag från medlemmar av eldarekåren erhållit, väckte det redan vid löneregleringen 1907 stor förstämning bland lokomotiveldarna, att de ej vid beräkandet av bostadsförmånen voro upptagna bland dem, som voro tillerkända två rum och kök. Man ansåg, att det väl motiverade drägligare bostadsförhållanden, och detta särskilt då jämförelser här kunde göras med åtskilliga befattningshavare, som vid förenämnda lönereglering blivit bättre tillgodosedda i berörda hänseende, såsom t. ex. kontorsbiträden, vaktmästare, konduktörer, stationsförmän m. fl. Lokomotiveldarna hade säkerligen — jämförda med dessa — det största behovet att genom tillerkännandet av två rum och kök kunna på dygnets olika timmar erhålla det lugn och den vila de nödvändigtvis behövde före och efter sin oregelbundna tjänstgöring, som är förlagd omväxlande till dag eller natt. Den vila, som familjefadern under dagen kan erhålla, då utrymmet är begränsat till endast ett rum, kan såsom var och en torde kunna inse, icke vara fullt tillfredsställande, då, såsom för här ifrågakvarande befattningshavare, familjen i många fall består av hustru och flera minderåriga barn.

Att detta innebär ett beklagligt missförhållande torde vara lätt att inse, då ju eldaren, då han skall begynna en natt-tjänstgöring, måste vara utvilad och vid god vigör, om han skall på ett tillfredsställande sätt kunna fylla sin plats och med nödig säkerhet fullgöra sin — även ur trafiksäkerhetssynpunkt — nog så krävande funktion.

Jag finner det sålunda ur alla synpunkter vara välbetänkt, att eldarna i avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens järnvägar placeras i den grupp, som har att utfå ersättning för bostad och vedbrand, beräknad efter två rum och kök.

På grund av vad jag sålunda anfört hemställer jag,

att i avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens järnvägar eldarna må bliva placerade i den grupp, som är berättigad att utfå ersättning för husrum och vedbrand, beräknad efter två rum och kök.

Stockholm den 14 mars 1913.

Oscar Bogren.